

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 64 Lei
Pe jumătate . . . . . 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: Alexandru Lupeanu-Melin

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Ovrei în una.

— Dragoste de neam vrednică de urmat.
— Să facem și noi asemenea! —

În după amiaza zilei de 21 Decembrie 1923, pe o vreme urâtă, cu vânt și cu ninsoare, am întâlnit pe d. G., industriaș în Blaj, care-mi spuse, între altele, următoarele:

»Am mai puțin lucru decât în trecut, fiindcă azi sunt angajat numai la curtea mitropolitană. Cecalaltă curte, a dlui M., mare fabricant de spirt, n'o mai am. Ani 22 am muncit curții aceleia omeneste și spre mulțumirea proprietarului. În vremea aceea, destul de lungă, niciodată nu s'a întâmpiat ca d. M. să nu aprobe lucrul meu și notele de plată.

»Mai nou însă așezându-se în Blaj, un ovreu de măiestria mea, d. M. mi-a spus, că nu-mi mai poate da lucru, simțindu-se îndatorat în conștiință să sprijinească pe industriașul ovreu, pe acela care e de un neam și de o lege cu el. Apoi mi-a mulțumit pentru serviciile din trecut și ne-am despărțit.

Despărțindu-mă și eu de convorbitorul meu, i-am zis, că în felul cum s'a purtat d. M. cu d-sa, se poartă toți ovreii. Care ovreu, putându-și cumpăra și numai un ac dela alt ovreu, îl va cumpăra dela un român?

Durere numai, că pilda ce ne-o arată ei despre dragostea de neamul lor, despre unirea lor, pe noi nu ne învață, nu ne luminează și nu ne încălzește. Învățătura, ce ne-o dau deschis, în școala vieții lor, n'o înțelegem și n'o aplicăm la viața noastră.

Moșii nostri au fost siliți să muncească în brazda altora, pentru îmbogățirea și îmbuibarea străinilor, și se pare, că noi socotim ca o moștenire blăstămată, să slujim străinilor și atunci, când nu mai suntem în jug ca strămoșii nostri. Prin aceasta călcăm legea firii și porunca Mântuitorului.

E drept, că avem marea datorie de a iubi și ajuta pe toți oamenii fără nici o deosebire. În iubirea aceasta însă trebuie să fie o ordine. Mai întâiu suntem datori a iubi pe oamenii cei mai virtuosi, pe părinții și rudele noastre, pe prietini și binefăcătorii nostri, pe cei de o lege și de un neam cu noi ș. a. m. Tot așa suntem datori a ajuta mai întâiu pe cei ce se află în lipsă mare, iar dintre cei ce sunt pe o formă de lipsiți, trebuie a ajuta pe cei ce se află mai aproape de Dumnezeu și de noi, adică pe cei mai virtuosi, pe părinții,

irații, rudeniile, prietini, binefăcătorii nostri, pe cei de o lege și de un neam cu noi, apoi pe alții și pe alții, și chiar și pe dușmanii noștri.

Socotind bine legăturile de credință și de sânge, socotind sentimentele de iubire ce le au alții pentru noi, asemănând sărăcia noastră cu bogăția altora și chiar bunătața sufletului poporului nostru cu starea sufletească a altora: fiecare român va înțelege ușor, în care clasă va avea să pună bunăoară pe ovrei, va înțelege că porunca lui Dumnezeu și legea firii poftesc, ca noi să ne ajutăm, să ne sprijinim mai întâiu pe noi. Fără sprijinul acesta nu vom avea în țara românească nici industriași, nici comercianți români.

Purtarea dlui M., îmbogățit într'un ținut curat românesc, față de ovreul meseriaș e vrednică de urcat și ne strigă cu putere: *Români, faceți și voi asemenea!*

Senior.

Domnitor și om de peană.

— Din trecutul de mărire al neamului nostru. — Dimitrie Cantemir, domn al Moldovei și învățat vestit în toată Europa.

S'au implinit în toamnă 200 de ani de când a murit Dimitrie Cantemir, fost voevod în Moldova și mare cărturar al neamului românesc. El a fost dintre accia, cari au lătit faima neamului nostru, într'o vreme, când n'am avut nici atâția oameni învățați câte degete la o mână. Chiar și astăzi, dacă știm ceva despre vechile obiceiuri ale Românilor și despre orânduiele țării Moldovei, știm din cărțile lui Cantemir. El știa că noi Românii suntem odrasle ale Romei și a scris cu multă mândrie despre Traian strămoșul nostru, ca și blăjenii Șincai, Clain și Maior.

De curând Academia Română dela București a sărbătorit printr'o adunare pomenirea celei ce-a fost Dimitrie Cantemir. La ședința de pomenire a fost de față și Maiestatea Sa Regele, lăudând însuși faptele marelui învățat de demult. Prin laudele ce i-a adus, Domnitorul nostru de azi arată, că nici sutele de ani nu pot să șteargă din amintirea urmașilor pe cei ce cu învățătura lor sau cu alte fapte mărețe au făcut poporului nostru fală în lume.

Regele Ferdinand despre Voevodul Cantemir.

Simt totdeauna o vie plăcere când pot veni în mijlocul D-v., dar azi bucuria mea este deosebit de mare, oând ne-am întrunit spre a comemora (pomeni) pe Dimitrie Cantemir, cel mai învățat Voevod al nostru care, dacă a fost lipsit de norec în politica sa națională de pe

vremea lui, a rămas însă nemuritor prin uriașa sa muncă științifică pentru timpurile în cari a trăit.

Dimitrie Cantemir este printre cei dintâi Români la cari a răsărit ideea unității neamului românesc peste hotarele vremelnice care l-au împărțit în cele două Principate și sub atâtea stăpâniri străine. A început cronicul vechimii Româno-Moldo-Vlahilor cu marele gând de a scrie toată istoria întregului popor român, de a arăta mărețea noastră origină romană și de a dovedi stăruința noastră pe aceste pământuri dela întâiul descălecat al Impăratului Traian.

Pe lângă aceste însemnate opere (lucrări) istorice ale lui Dimitrie Cantemir, pe temeiul cărora a avut marea cinste să fie ales membru al Academiei din Berlin, el ne-a lăsat acea minunată descriere a Moldovei, din care aflăm atâtea știri despre vechea viață a poporului român. Cu vie plăcere am aflat că printr'o fericită coincidență (potriveală) colegul nostru, distinsul geograf Gh. Vălsan a descoperit tocmai în acest an al comemorării lui Cantemir adevărata hartă a Moldovei, gravată și tipărită în Olanda, după manuscrisul original al lui Cantemir.

Printr'o coincidență și mai fericită noi facem pomenirea de 200 ani a lui Cantemir într'o Românie întregită, la care de sigur că a visat și el, când își scria în pribegie printre străini opera sa despre unitatea Românilor, imprimând în cuvinte atât de duioase din cronicul său: „Dulce este dragostea moșiei“.

Ca întâiul Rege al României întregite, îi aduc aici prinosul de recunoștință, zicând din tot sufletul împreună cu Domniile Voastre: „Scumpă să fie în veci fericita-i amintire“.

Binefacerile Papei dela Roma.

Chemarea unui adevărat părinte este, să facă tot ce se poate pentru a ajuta pe fiii săi. Iar întrucât se îngrijește pe lângă copiii săi și de ai altora, face mai mult decât este dator să facă și prin urmare este iubit de toți. Așa și Preafericit Părintele nostru Papa Piu, pe lângă că se îngrijește întâi de fiii săi sufletești ajută și pe ceilalți fii, cari, din vitregia vremurilor, nu se află în turma sa, îi ajută cu de toate, când îi vede înotând în năcazuri. Iată cum se înțelege, că acest Părinte a împărțit până acuma 25 milioane de lire italiene între năcăjiții lumii, cu toate că însuș n-are avere, ci trăiește din mila credincioșilor. Bineînțeles că sunt creștini cari jertfesc milioane pentru scopurile bune ale Papei. Mai nou aflăm, că acest Preafericit Părinte a mijlocit eliberarea alor 300 de prizonieri politici din ținutul Ruhr, cari au putut să se întorcă din temniți la familiile lor. Așa înțelege Papa dela Roma să fie părintele creștinătății.

Cum stă lumea și țara.

Parlamentul a avut în vremea din urmă ședințe însemnate. În Adunarea Deputaților s'a luat înainte granița Banatului din pricina căreia avem mult de furcă cu Sârbii. Nici până astăzi nu sunt implântați acolo de zăstăm stâlpii hotarului. Comisia care a lucrat la Timișoara mai dăunăzi, ca să statorească linia de graniță, a făcut o invoială și aceasta a stat zilele trecute pe masa Parlamentului, pentru ratificare, cum se zice. Invoiala comisiei, care a rupt sate și dintr-o parte și din alta făcând mutări, când spre Sârbi, când spre noi, a produs mare furtună în Sfatul țării. Întru apărarea drepturilor noastre în Banat s'au ridicat mai mulți deputați, ca dd. Sever Bocu și Demetriu Lascu din Partidul Național, arătând că Banatul ni-s'ar cuveni nouă întreg, deci nu trebuie să ne invoim la prea marea poftă a Sârbilor. Prea mult vreau să inghită.

În legătură cu granița Banatului s'a ținut și la Cluj o adunare, unde, mai mulți cuvântători, oameni de greutate, ca dd. Bogdan Duică și Silviu Dragomir, profesori universitari, au spus că prin orânduirea cea nouă a graniței, România pierde ceea ce e al său, deci să vie o comisie internațională (alcătuită din străini cari pot să judece mai fără părtinire) și să statorească altă mejdie.

Tot în Adunarea Deputaților a rostit de curând o cuvântare foarte temeinică d. Ion Lepădatu membru al Partidului Național (d. Ion Lepădatu e frate cu ministrul Alexandru Lepădatu). În această cuvântare d-sa a scărmanat rău guvernul în legătură cu noul buget și cu lada de bani a țării. Dl Lepădatu Ion este un mare cunoscător al trebilor bănești, căci tot cu băncile s'a cuprins de cându-i și d. Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe, simția că are în față sa om care știe cum se numără bănuții.

Între generalul Averescu și Argetoianu ruptura este statornică. Tovarășii de ieri se departă tot mai mult. A fost însă dela început mare întrebare: ce va face poetul Goga,

omul cel mai de seamă al generalului în Ardeal? Cu cine va merge, cu Averescu ori cu Argetoianu? Poetul Goga s'a delcarat: nu se desparte de generalul Averescu. În schimb, în vechiul regat Partidul poporului s'a rupt în două: are și Argetoianu oameni și Averescu, cum se întâmplă la toate rupturile.

D-l Argetoianu a dat însă de-o belea deocamdată: mai mulți deputați au iscălit o hârtie în care cer darea în judecată a fostului ministru de interne pentru niște afaceri bănești pe cari le făcuse pe când era în guvern. E vorba că ar fi păgubit țara cu mai multe zeci de milioane, pentru cari e poftit să-și dea seama în fața judecății. Că ce se va mai alege și din asta se va vedea. În orice caz e interesant, că numai acum e chemat la judecată fostul ministru, după stricarea sa cu generalul.

Regele Greciei a sosit în țară. Rege Gheorghe dimpreună cu soția sa Regina Elisabeta se află în România de-o săptămână. La sosirea în București au fost așteptați de întreaga noastră Familie domnitoare. Grecii aflători în capitală, cei ce sunt cetățeni greci, au așteptat și ei cu mic cu mare pe Regele lor, arătându-i toată alipirea și dorința ca să se poată întoarce iarăși la tronul său. În vremea când s'au întâmplat acestea la București, Grecii din Atena au trimis telegrame lui Venizelos să se întoarcă în Grecia, să pună el mâna pe frânele conducerii, căci dela întoarcerea lui nădăjduesc înfăptuirea republicii. În acest caz, Gheorghe cu greu va mai putea merge în țara sa. Peste tot, Grecii arată a fi oameni foarte schimbăcioși. Pe Venizelos ei îl alungaseră odată, iar acum tot ei îl chiamă. Prin urmare, te miri cât îl vor suferi și pe el.

Gazetă ungurească la Paris. În capitala Franței trăiesc la 60 de mii de unguri, cari acuma și-au făcut o gazetă a lor, cu numele »Párisi Ujság«. Peste tot ungurii lucră din răspuțeri la Paris pentru soarta mai bună a Ungariei și-și câștigă din zi în zi tot mai mulți prietini.

Grăunțe sufletești.

Despre cinste.

În porunca a opta Dumnezeu oprește să vătămăm cinstea deaproapelui nostru și orice falsitate. Cinstea (onoarea, numele bun) este un bun foarte mare, fiindcă fără cinste nu putem trăi în lume. Cinstea nu este altceva decât părerea bună pe care o au oamenii despre noi. Contrarul cinstei este rușinea. „Mai ales este numele bun decât bogăția multă“, zice Sfânta Scriptură la pildele lui Solomon (22, 1). De câte ori nu s'a întâmplat, că oameni săraci, cari nu aveau nici o avere, au trăit foarte bine, numai pentru că aveau un nume bun! Așadar numele bun este un izvor, din care curge bogăție. Fără cinste nu este viață fericită, nu este fericire adevărată. Poate să fie fericit un om, pe care-l desprețuiesc ceilalți? Un om care și-a câștigat numele bun înaintea oamenilor se silește mai bine, să ducă o viață cinstită, decât acela care n-are cinste. Ceeace este pentru măr coaja, este pentru om cinstea. Dacă coaja este întreagă, mărul se păstrează un an întreg, dacă-i depărtăm coaja, putrezește. Întocmai așa păstrează și cinstea virtutea omului. Ori, dupăcum îmbrăcămintea curată îi reține pe copii Dumineca dela purtarea rea, așa îi reține și cinstea pe oamenii mari dela păcate și fărădelegi.

Tecbuie să facem totul, ca să ne câștigăm nume bun înaintea oamenilor și acela să-l și păstrăm. Iar aceasta o putem ajunge dacă unele fapte bune le săvârșim și în vederea oamenilor și dacă ne apărăm onoarea când cineva ni-o atacă mai tare.

Însuși Dumnezeu ne-a dat simțul pentru cinste și groaza față de rușine. Pentru susținerea acestui simț e de lipsă săvârșirea anumitor fapte bune și la arătare, dupăcum zice și Mântuitorul: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri (Matei 5, 16)“. Faptele noastre cele bune sunt asemenea miresemelor celor bune, pentru că ele ne fac așa de plăcuți înaintea oamenilor ca miresele cele bune

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Nani, nani.

Mică piesă de Crăciun.

Personaje: Un copil și Ingerul Crăciunului.
(Scena se petrece într'un grajd cu iesle în cari stă culcat Pruncul Isus).

COPILUL.

(stând lângă iesle).

Nani, nani, pruncușor,
Drăgălaș și micușor,
Cum stai tu aci culcat
Fără leagăn, fără pat?

Părăsit, pe-un braț de fân,
Intr'un grajd fără stăpân,
Nici tu fașe, nici veșmânt...
Cum te aperi tu de vânt?

Vai! suspini de-atâtea ori!
Drăgălașii pumnișori,
Obrăjorii amândoi,
Îți sunt reci de parcă-s sloiu.

Să te scap de-al iernii ger
Mă duc iute, ca să cer
De la mama perini moi
Și-un cojoc de piei de oi,

Pătișor calduț să-ți fac,
Copilașule sărac,

Doamne, cine a mai văzut
Un copil în grajd născut?
(Se duce și vine cu o flanelă și un peptar)

Buna măicuțița mea
Mi-a dat, uite, o flanea
Și pieptarul cel mai bun
Și mi-a zis să-ți spun... să-ți spun
(rămâne incurcat, apoi urmează)

Lasă, dulce pruncușor
Să te-îmbrac încetiușor
Și să-ți cânt frumos, frumos,
Nani, nani, dragăstos.

(Învălește încet cu flaneaua și pieptarul pe Isus).

Două stele-s ochii tăi,
În obraz îți ard vâpăi.
Nani nani, fiu de craiu,
Cu glas blând, cu păr bălaiu.

Spune-mi dulce pruncușor,
Că eu mă topesc de dor:
Din ce lume de copii
În a noastră lume vii?

Cum te chiamă, cine ești,
Pe pământ ce urmărești?
Copilaș necunoscut,
Lasă-mă să te sărut.

(intră încet Ingerul)

INGERUL

(oprindu-se în partea cealaltă a ieslelor)

Copile, vin cu dor nespus
Din slava cerului de sus,

Nu-ți fie teamă, am să-ți spun:
Că 'n lumea 'ntreagă e Crăciun,

Isus, al nostru împărat,
Azi tronul său și l-a lăsat
Și să se nască a voit,
El Dumnezeu nemărginit.

Sub chip de dulce copilaș
Incunjurat de ingerași,
Și-acest copil, blând, mititel
Frumos de tot, e tocmai El.

A tale vorbe tare-i plac
Și bucurie mare-i fac;
Căci el iubește pe copii
Și le aduce jucării,

La dansu-i chiamă ne'ncetat,
Căci sufletul lor e curat.
Și 'n pieptul lor de flori de crin
El află tihnă și alin.

Ce drag i-a fost și cântul tău,
El ar dori să-i cânti mereu.
Și numai lui să te jertfești,
Pe dansul numai să-l iubești.

Copil iubit, la toți să spui
Că asta e dorința lui.
Adună mulți copii, de poți
Și adă-i să privească toți

Pe-al Cerului slăvit Stăpân,
Zăcând, copil, pe-un braț de fân,

„Viața voastră avându-o bună întru neamuri, ca pentru aceea, ce vă clevelesc pe voi ca pe niște făcători de rău, vărsându-vă lucrurile cele bune, să mărească pe Dumnezeu în ziua cercetării”, zice sfântul apostol Petru. „Blândețele noastre să fie știute tuturor oamenilor”, ne îndeamnă sfântul apostol Pavel și-n alt loc: „De tot feliul de rău să vă feriți”. De șine țeteles, că făcând fapte bune nu-i iertat, să avem gândul de a plăcea oamenilor și de a fi lăudați de ei, pentru că în cazul acesta ne lovim de cuvintele sfântului evangelist Mateiu, care zice: „Deci când faci milostenie, nu trâmbeți înaintea ta, precum, cei fățarnici fac în adunări și în uliți, ca să se mărească dela oameni; adevăr sic vouă, că-și iau plata sa. Iară tu când faci milostenie să nu știe stânga ta, ce face dreapta ta. Să fie milostenia ta întru ascuns, și Tatăl tău, celce vede întru ascuns, acela va da ție la arătare”.

Trebuie mai departe să ne apărăm onoarea. Despre creștinii cei dintâi se vorbeau foarte multe rele: că omoară copiii, le presară carnea cu făină și apoi o mănca și altele. Ei însă se apărau vitejește și arătau că părerea aceasta s'a întins în urma faptului, că ei se hrănesc cu carnea și cu sângele Domnului Hristos. Insuși Domnul nostru Isus Christos s'a apărât în fața minciunilor fariseilor și cărturarilor. În privința aceasta să nu fim însă din cale afară prea simțitori și să nu alergăm pentru toată nimica la judecătorii și la advocați.

Sunt o samă de oameni, cari prea tare umblă după aceea, ca să fie cinstiți de către oameni; acestora le sună cuvintele sfântului apostol Luca: „Tot celce se înalță, smeri-se-va, și celce se smerește înalță-se-va”. Mai este apoi o împrejurare, asupra căreia ne atrage luarea aminte sfântul apostol Pavel, când zice:

„Că de ași plăcea încă oamenilor, nu ași fi slugă lui Christos”. (Gal. 1, 10). Apostolii „ca niște gunoi s'au făcut lumii, tuturor lăpdătură până acum, chiar și nebuni pentru Christos”, și cu toate acestea nu cred să fie om în lume, care să poată arăta că ei n-au fost oameni de omenie. Incheiu cu cuvintele unui preot mare, care zice: „Onoarea este un lucru încăpățânat. Dacă o căutăm, fugim de noi, dacă fugim de ea, fugim ea după noi. Nu se lasă constrânsă. Prețul cu care se poate ea cumpăra este cinstea și umilința”.

Oamenii sunt mai buni

între ghețurile dela Miază noapte și între urși albi

S'a întors de curând dintre urși albi și dintre eschimoși cercetătorul Christian Leden, care din 1909 a stat necurmat acolo, unde nu este decât ghiată și ger. În țara Eschimoșilor zăpada nu se topește nici odată și iarna n'are nici început, nici sfârșit. Oamenii nu știu ce-i imbuibarea. Locuiesc în căsuțe de sloi și se încălzesc la para focului de său. Nu se deosebesc în îmbrăcăminte de sălbătăciunile printre cari își duc viața chinuită. Cristian Leden spune însă, că acei oameni ai ghețurilor și ai nopții fără sfârșit, cu toate că zilnic stau în harță cu urșii cei albi și cu focete, sunt blânzi unii cu alți, sunt buni la inimă și iertători. Nu se pizmuesc, așa cum fac albi și culți, nu se sapă, nici nu se mănca. Și chiar dacă se întâmplă să ajungă vre odată față în față doi artăgoși, ei nu se iau de gât ca pe la noi, nu-și sparg capetele, nici nuse junghe cu cosoarele, or în săbii ca domnii, în așa zisul „duel”, ci chiamă satul tot de față și iau la întrecere în... cântări! Cântă pe întrecute unul după altul, și poporul ascultă. Iar care știe să cânte mai mult și mai frumos, acela-ai biruitorul... judecata o rosteste satul, ascultătorii. Și dușmanii se impacă, se întorc prieteni în colibeile lor. Nu se belesc nasuri, nu se sgărie fețe, nu curge sânge. Acestea sunt lăsate pe seama urșilor de ghiată și a rozmarilor.

Așa povestește cercetătorul Cristian Leden despre eschimoși. Și mai spune că ei sunt așa de cufundați în nesfârșita ghețarie de Miază-noapte încât mulți nici nu știu că dincolo de munții lor de ghiată, spre Miază-zi, ar mai fi lume. Ei nu știu de soare, nici de căldură. În schimb au inimi așa de calde și de omenesti, încât ar putea „albi” să iee pildă dela dânșii.

Declarațiile de dare.

Se atrage atențiunea tuturor contribuabililor, că declarațiile necesare anului de impunere 1924 se pot căpăta la debitele de tutun și la percepțiile fiscale. Terminul înaintării declarațiilor este dela 1 Ianuarie până inclusive 31 Ianuarie 1924 și se pot înainta în comunele reședințe de percepții la percepțiile fiscale, iar în comunele rurale la notarii comunali (cercuali). Se atrage atențiunea Onor. public, că toți aceia, cari nu vor da declarațiuni se expun sancțiunilor prevăzute la art. 105 a legii pentru unificarea Contribuțiunilor directe.

Administrația financiară, Aiud.

Știrile săptămânei.

Frați săteni, țineți minte, foaia voastră e: „Unirea Poporului” din Blaj.

Despre cei ce s'au pierdut în război spune legea cea nouă așa, că dacă urma li-s'a pierdut în timpul dela 26 Iulie 1914 și până la 1 Aprilie 1921 și nici într'un an de zile după acest restimp n'au dat semne de viață, atunci ei pot fi socotiți și declarați morți. Declarația o face judecătorul de ocol al circumscriptiiei de unde era cel pierdut. Cererea o poate face nevasta, părinții sau rudeniile celui pusit, ori și vre-o dregătorie chemată spre aceasta.

Cum își cinsteso germanii pe poezii lor. Poetul Georg Droste din Germania de nord a orbit în anul 1917. Orașul Bremen, al cărui cetățan este, a hotărât atunci să-i dea o penzie anuală de 10 mii de mărci. După ce însă marca germană s'a prăbușit, conducătorii orașului i-au ridicat penzia la 120 mărci în aur, iar această pensiuie i-o plătesc lunar înainte în dolari.

Scrisoarea dlui Vaida-Voevod către Românii din America. Românii din America l-au invitat pe dl Vaida să meargă în America și acolo să le țină câteva vorbiri. Dl Vaida le-a răspuns, în ziua de 3 Septembrie a anului acestuia, că ar merge foarte bucuros, dară deocamdată nu poate, nu-l lasă grijile țării. Va merge însă, dacă va trăi, când va vedea țara mai pusă în rând decât e astăzi. Arată apoi urmările guvernării liberale și mulțamește conducătorilor românilor din America pentru dragostea ce o poartă partidului național.

Ticăloșia unui stăpân. Un cismar dela Lugoj, care avea la meseria sa mai mulți ucenici, ca să nu cheltuiască bagseamă prea mult cu mâncarea lor, s'a gândit ș'a cumpărat un cal, pe care l-a belit și i-a pus carnea la cămară, dându-o rând pe rând ucenicilor. Bieții copii, de voie de nevoie, au trebuit să mănânce carnea de cal pe care le-o gătea maistorița. Dar calu-ișcal și are ciolane multe, iar copiii n'au răsbir cu mâncarea și dela o vreme carnea de cal a început a se strica. Cismarul n'a băgat în seamă imputarea cărnii și le-o gătea mai de departe. Atunci ucenicii, scârbiți până la greață, s'au strecurat la poliție și au descoperit păgânătatea stăpânului lor. Ticăloșul de cismar e în mâna legii.

Turcii au omorât în 9 ani 800 de de mii de armeni. Patriarhul armean, aflându-se la Roma, a arătat guvernului italian, că în cei din urmă 9 ani turcii au omorât 800 de mii de armeni.

Trenul zdrobește un automobil. O cumplită nenorocire s'a întâmplat de curând în apropiere de Orșova, lângă Dunăre. Doi domni, un inginer și prietinel său, veneau cu automobilul dela Turnu Severin, din vechiul regat, spre Orșova. Când se aflau aproape de acest oraș, vrând se treacă linia ferată, i-a încrucișat trenul accelerat și i-a făcut fărâme cu automobilul cu tot. Afară de cei doi domni s'a prăpădit și șoferul, conducătorul mașinii fără cai. I-au adunat, pe toți trei, în bucați de pe linie.

România e cea mai bogată țară din Europa în aur și în argint. Aurul ce se scoate la noi face la an cam 3000 kgr., iară argintul cam 2000 Nicăiri în Europa întreagă nu se găsește atâta aur și argint și cu toate acestea banii noștri stau așa de prost.

El om pe lume a venit
Și lumea l-a desprețuit.

Și l-a silit ca pe un străin,
Sărac și fără de sprijin,
Să-și facă dintr'un grajd palat
Și'n iesle tron de împărat,

În jurul său deșert amar
Și toate adormite par.
Puțini păstori doar au venit,
Cu suflet cald și umil.

Și ei i-au fost curteni dintâiu,
Ei scumpii și aleșii săi.
Smeriți, cu sufletul curat,
Ei cei dintâiu l-au adorat.

O vino și tu lângă el
I-așa de blând și mititel!...
Fă-i nani, nani pruncușor
Desmeardă-i fruntea 'ncetiușor.

El îți surâde bucuros,
Apropie-te deci frumos,
Fă-i nani, nani, copilaș
Cu corul sfânt de ingerași.
(se pleacă puțin spre Isus)

COPILUL

Dar eu n'aud nimic, ce spui?
Cum? unde-s ingerașii lui?

Ce fericit ah, Doamne-aș fi
De i-aș vedea sau auzi...
(Se aud cântând departe Ingerii)

INGERUL

Ascultă-ascultă, dragul meu.
Da, cântă ei și cânt și eu.

COPILUL

(cu mirare, la sfârșitul cântecului).

Ce frumos! (cătră Isus) o dormi frumos
Nani, nani, dragăstos!
Dormi, draguțule Isus
Nani, iar, odor nespus.

Doză stele-s ochii tăi,
În obraz îți ard vâpăi.
Nani nani, Fiu de Craiu,
Nani nani, Prinț bălăiu,

Mamei eu mă duc să-i spun,
Că de nani tare-s bun.
Am zis nani lui Isus
Și el Doarme, doarme dus.

(Cortina cade).

Almanahul „Viața”.

P. Anton Bișoc.

Din minunățiile firii. În vreme ce în întreagă țara iarna s'a așezat în toată regula, cu ninsoare și îngheț, în partea de miazăzi a Dobrogei, la Bazargic au fost furtuni ca în timpul verii, și încă împreunate cu grindină și anume Vineri seara în 21 Decembrie. Ba au fost și fulgere și tunete. O casă, prăbușindu-se, a omorât un copil.

Pentru ce e mai scumpă leva bulgărească decât leul românesc. Pentru că guvernele bulgărești și-au bătut capul mai mult decât cele românești cu soarta țăranilor. I-au învățat adevărat legumăritul, au introdus în țară cultura trandafirilor și a viermilor de mătăsă. Bulgaria produce la an 70 milioane kgr. gogoși de mătăsă. Kilogramul de gogoși costă 70—90 leva. Așa că bulgarii au câștigat numai din gogoși de mătăsă 6 miliarde leva, ceea ce face 12 miliarde lei. Iată pentru ce lea bulgară este de două ori așa de scumpă ca leul românesc.

Vindem sare Iugoslaviei. Guvernul iugoslav (sârb) a cumpărat dela noi 4500 vagoane sare. Directorul R. M. S. a plecat la Belgrad să iscălească contractul.

Guturata calilor din jurul Aradului. Primăria comunei Pecica din jurul Aradului aduce la cunoștință, că în aceea comună s'a ivit primejdioasa boală a calilor, numită guturata. Facem băgători de samă pe cetitorii noștri, că această boală se ia și la oameni și că cei ce o capătă mor cu siguranță, neputându-se vindeca.

Mari cutremure de pământ în America de sud. Săptămânile trecute au fost mari cutremure de pământ în America de sud, în statul Columbia. Se știe până acuma despre perirea alor peste 3000 de persoane și s'au dărâmat peste 2000 de case. Cutremurele dăinuiesc într'una și au nimicuit mai multe insule de ale statului Mexico.

Bani noi în toate părțile. După ce în multe țări ale Europei prețul banilor a scăzut grozav, în Germania de pildă hârtia din bani prețuia mai mult decât înșiși banii, conducătorii statelor au adus în circulație bani noi, și încă de aur. Astfel Germania și mai nou Polonia. În Germania banii cei noi se numesc Rentenmark, în Polonia florini.

† Mihail Inbaș paroh gr. cat. în Riu de mori a încetat din viață în 14 Decembrie 1923, după 50 ani de profeție, în al 78-lea an al vieții. A fost îngropat în cimiterul bisericii gr. catolice din Ostrovl. Fie-i țărâna ușoară!

Din pildele altora.

Într'o comună săsască, oamenii văzând cu câte greutate trebuie să se lupte învățătorul lor pensionat, au adunat 25 feldere grâu, 5 de săcară și 5 de cucuruz și 400 lei bani și apoi au ales un comitet de 7 persoane, cari au dus acest dar fostului lor învățător. Cu lacrimi în ochi a primit bătrânul învățător darurile, spunându-le sașilor, că nu este el de vină, dacă 40 de ani de școală nu și-a putut aduna avere, iară pensia nu-i ajunge nici pe tutun.

La noi câți nefericiți de aceștia nu sunt, dar nime nu-i întreabă, șcu ce trăiesc!

Frați săteni, foala voastră e „UNIREA POPORULUI“

Cunoștințe folositoare.

Descoperiri în medicină.

Nu-și poate nimenea închipui, cât lucră o seamă de învățați, zi și noapte, pentru binele omenimei; cât amar de vreme, de bani și de sănătate cheltuiesc ei, până când izbutesc să ajungă la o izbândă oarecare.

Este o boală, care se arată cam la vârsta de 30—40 de ani, ori mai târziu, și care se arată în aceea, că stomacul bolnavului se strică, nu mai poate mistui bine, e parurea umflat, iară udul îi este lipicios. Care este cauza acestei boale? Stomacul nu mai poate scoate zahărul din mâncări, și astfel el trece prin rărunchi în ud și prin urmare nu folosește. Urmarea acestei boale era totdeauna moartea. Boala se numește de zahăr, sau pe domnie *diabet*.

Ei bine, cu vindecarea acestei boale se ocupă de mult medicii. Mai mult au lucrat în privința aceasta un medic francez, unul român (Dr. Paulescu din București) și americanul Banting. Cel ce a avut la îndemână bani mai mulți, americanul, a descoperit leacul și l-a numit „*insulină*“.

O altă boală, tot mai cu samă a bătrânilor, este așa-numita *arterioscleroză*. Varul, pe care-l conțin mâncările, trece în sânge, de acolo se așază în vine, și astfel îngustându-se vinele, sângele nu circulează bine, inima se slăbește și nu peste mult vine moartea, de regulă în formă de gută (apoplexie).

Doctorul Mladeiowsky din Cehoslovacia se gândește mult la descoperirea unui leac sigur împotriva acestei boale. În urmă i-a succes, să împreune două feluri de leacuri (acidul salicilic și un extract din „roua cerului“), pe cari le-a amestecat într'o formă așa de norocoasă, încât a vindecat bolnavi cari erau aproape de moarte. Leacul acesta l-a botezat: „*Sclero syrup Mariatherma*“.

Din cele spuse aici se vede, ce mare binefacere sunt pentru omenime învățații. Iată deci pentru ce trebuie să cinștim mult și să ajuturăm pe oamenii cu carte, mai cu samă astăzi, când ei sunt atât de rău plătiți și prin urmare nu pot sta de carte. Nimenea nu-și poate închipui, ce urmări grozave poate să aibă sărăcia prea mare a cărturarilor nu numai pentru o țară, ci pentru lumea întreagă. Și astăzi ei sunt cei mai săraci, unii chiar muritori de foame, așa că tinerii nu mai merg la universitate, ci la negoț și măiestrie.

La sfârșit de an.

— O vorbă către cetitorii noștri. —

Vrednic este lucrătorul de plata sa, zice Sfânta Scriptură. Această vorbă ne vine în minte acuma, la sfârșitul anului al cincilea de când „Unirea Poporului“ intră regulat, săptămână de săptămână, în casele Voastre, iubii cetitori. Am lucrat cinci ani, fără nici o întrerupere, la aceasta gazetă, nu din alt îndemn, decât ca să dăm hrană bună, creștinească, poporului nostru. Puteam foarte ușor să ne folosim vremea pentru altceva. N-am făcut-o însă. N-am făcut-o pentru că ținem cu tot sufletul nostru la poporul din care am ieșit și noi.

Sute și mii de oameni din țara asta ne-au înțeles, ne-au poștit la dânsii, ne-au abonat și cetit. Prin sprințul și înțelegerea acestora am trăit. Am trăit însă cu mari greutăți pentru că timpurile sunt grele. Scumpetea stă să ne sugrumă și pe noi ca pe toate gazetele cari nu trăiesc din banii partidelor.

Se cuvine așadar, ca și cetitorii noștri să-și facă acuma datorința și să ne plătească cu ce ne sunt datori. Cheltuielile cu scoaterea unei gazete sunt atât de mari, încât nu mai știm cum să le acoperim. Și noi n-avem nici un ajutor de nicădrea și n-avem nici avere. Cu greu s'or afla astăzi gazetari ca noi, cari să nu tragă nici

un folos bănesc din scrisul lor. Iar dacă nu râvnim la răsplătă, avem, credem, toată dreptatea, să cerem cetitorilor noștri barăm atâta, ca să nu ne lase incurcați în datorii. Noi scriem în cinste; hârtia, tiparul, și timbrele însă trebuie să le plătim. Dacă și-ar face toți cetitorii datorința, am fi scutiți cel puțin de grijile acestea, iară gazeta s'ar putea mări și întări.

Rugăm deci, acum în oara 12, pe toții res-tanțierii noștri să nu pregețe nici o clipă mai mult, ci să ne trimită numai decât banii cu ce ne sunt datori!

Cărți nouă.

Almanahul revistei populare catolice „Viata“ pe anul bisect 1924. S'a tipărit de Seminarul Franciscan din Hălăucești, jud. Roman, Moldova. Prețul 15 Lei.

Acesta este al doilea calendar creștinesc ce ne vine din Moldova; cel dintâi a fost Calendarul „Presa bună“ din Iași. Almanahul revistei „Viata“ e făcut în spirit de pietate și de râvnă spre cele sfinte, ca și bunul său tovarăș dela Iași, căci e alcătuit ca și acela, de mâni cuvioase, preoțești. Avându-l te faci mai bun, mai iubitor de Dumnezeu și te întărești în dreapta credință. Cetitorii noștri, îl vor îndrăgi, cumpărându-l. Ca o mică probă, tipărim dintrânsul la foia drăgălașa bucată »Nani, nani«.

Calendarul Asociațiunii pe anul bisect 1924 întocmit de Ion Georgescu, Sibiu, editura Asociațiunii. Prețul, pentru membrii Asociațiunii, 10 Lei.

Ca în tot anul, Calendarul Asociațiunii este și de data asta făcut cu multă grijă și cu adâncă pricepere. Lângă obicinuitele pagini calendaristice, cari încă sunt prezerate cu o multime de sfaturi economice și vorbe înțelepte, acest calendar mai cuprinde numeroase fețe cu povestiri, poezii și articoli de învățătură, toate din pene alese, iar la urmă un pios pomelnic al tuturor bărbatilor de seamă pe cari i-a pierdut neamul nostru de curând. Și pe deasupra, icoane și chipuri frumoase. Tiparul e îngrijit, curat și ceteț. Cine vrea să aibă la casă un calendar serios, nu marfă de șatră, să cumper „Calendarul Asociațiunii“.

Au apărut în editura: „CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Păcatul. — Moș Crăciun, (Teatru Popular) de Serafim Ionescu. Prețul 10 Lei.

Nuvele (vol. III). de I. Slavici. Prețul 40 Lei.

Note despre artă de G. T. Niculescu-Varone. Biblioteca Minerva Nrul 172. Prețul 6 Lei.

Despre natura operei de artă de H. Taine, trad. de M. Sadoveanu, Biblioteca Minerva Nrul 70. Prețul 3 Lei.

De vânzare la principalele librării din țară.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Cetiiți și răspândiți:

„Unirea Poporului!“

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete:

Fetița orfană piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acuma cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Șimleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librării. Prețul 3 lei.

Primul depozit românesc de piele:

Ioan Blaga—Blaj.

Tot felul de piele și talpă dela fabricile cele mai bune din țară
:: :: și străinătate. :: ::

Scule pentru pantofari, etc.

Prețuri ieftine! (92) 3—10.